

Posudek vedoucího bakalářské práce – akademický rok 2021/2022

Autor práce: Filip Kříž

Studijní obor: Historicko-literární studia

Název práce: Analýza sešitových edicí nakladatelství Růže na sklonku šedesátých let

Vedoucí práce: PhDr. Antonín Kudláč, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Petr Šrámek, Ph.D.

I. Formulace cílů práce, metodologie

(adekvátnost formulace cílů, vymezení tématu odpovídající rozsahu BP, adekvátnost zvolené metodologie)

Zaměřit se na nakladatelství Růže a její dvě edice považuji za skvělý nápad a oceňuji také autorovu zřetelnou zaujatost tímto typem literatury. Cílem předkládané práce je (řeceno slovy úvodu) „analyzovat a porovnat ediční zpracování sešitových románů dvou levných populárních knižnic“ a ukázat „žánrový a tematický vývoj tohoto specifického typu populární literatury“ a také (řeceno slovy závěru) „provést jejich naratologickou a případně také genologickou analýzu“ a „ve výsledné komparaci ukázat, jak moc se proměnily ediční postupy v přípravě tohoto typu čtiva za dobu téměř třiceti lety“.

body (0–4)*

1

II. Naplnění stanovených cílů

(odpovídající zpracování a interpretace výsledků, závěry práce, diskuse práce /porovnání výsledků práce s výsledky dosavadních bádání k tématu/, autorský přínos práce)

Jako oponent práce však musím říct, že zvolené cíle autor bezesbytku nenaplnil. V literárněteoretické a literárněhistorické části práce (s. 2–18) se věnuje historii nakladatelství Růže (kap. 2), dále žánru tzv. rodokapsu (kap. 3 – čehož se týká i kap. Literární žánr, mylně očíslovaná také jako třetí). Když se autor opírá o relevantní literaturu (Pršínová, Košnarová, Příbáň /v tomto případě si neuvědomil, že má citovat opět Košnarovou/; Janáček, Jareš; ad.), je na ní bohužel až příliš závislý (např. strany 13–15 obsahují devatenáct poznámek pod čarou a všechny odkazují na s. 31–35 monografie *Svět rodokapsu*). V druhé polovině práce se autor věnuje interpretacím šesti titulů edice Česká čtyřkoruna / Česká četba (kap. 4) a tří titulů edice Statečná srdce (kap. 5): musím však konstatovat, že zde k žádné naratologické ani genologické analýze nedochází. Souvisí s tím jistě i to, že zde odbornou literaturu autor téměř nepotřebuje: necituje jedinou naratologickou monografii a v případě žánrového zkoumání si vystačí s Šidákovým *Úvodem do studia genologie* (a nemůže to zachránit ani dvacítkou odkazů na Vlašínův *Slovník literární teorie* či čtyři odkazy na Nünningův *Lexikon*).

body (0–4)

1

* legenda k bodovému hodnocení: 4 = zcela adekvátně zpracováno; 3 = poměrně vhodně zpracováno; 2 = dostatečně zpracováno; 1 = pouze částečně splněno; 0 = neadekvátně zpracováno

III. Obsahové zpracování, přístup k řešení, řešení dílčích problémů

(struktura a koheznost práce, vzhled do problematiky, využití relevantních odborných zdrojů, adekvátní pojmový aparát, praktická aplikace teoretického rámce, samostatnost zpracování)

Po teoretické stránce (genologie, naratologie) tedy práce vykazuje značné nedostatky. Při interpretaci jednotlivých titulů (téma, kompozice, jazyk, vypravěč, žánr) se autor spokojí s elementárními charakteristikami typu: dílo je psané spisovně, má chronologickou kompozici, vypravěč je vševědoucí. Touto všeobecností však sobě zabraňuje jakkoli uchopit vývoj žánru. Lze sice souhlasit s jeho značnou dostředivostí: ale pokud autor nejde do hlubší analýzy, musí z jeho charakteristik vyjít všechny tituly jako téměř stejné. Poznává se to zvláště na tom, když autor bez bližší specifikace mluví maximálně o „vybočení, odchylce, výchylce, nabourávání, výkyvech“ („kniha nevybočuje ze spisovnosti“, s. 20; „menší odchylky z chronologie“, s. 23; „výkyvy v rovině jazyka“, 23; „nabourávání detektivního schématu“, s. 24; „téma se nevychyluje z tematického kontextu edice“, s. 25; „nevybočuje z jazykových norem“, s. 27 atd. atp.). Limity se ukazují na výročí typu „fantaskní žánr je kompozičně propojen se syžetem“ (může nebýt?) nebo „příběh genologicky rámuje dobrodružný román“ (s. 21) nebo „Vypravěč je vševědoucí. (...) Z vypravěčské perspektivy je zajímavé, že vypravěč střídá úhly pohledu a postavy“ (příčemž paradox tohoto postřehu, který je součástí třířádkové kapitoly, autor nijak nereflktuje, s. 27). Interpretace děl pak notně sklouznou k zájmu o děj, leckdy jen povrchně převyprávěný („Hlavní hrdina zažívá mnoho dobrodružství, se kterými se dokáže vypořádat, s. 21), či k banalitám na hraně nesmyslnosti (u pěti interpretovaných děl čteme: „Věty se občas střídají mezi kratšími a dlouhými souvětími“, s. 20, 23, 27, 29, 32).

body (0–4)

1

IV. Formální náležitosti práce a její úprava

(jazyková a stylistická úroveň, grafická úprava, dodržení příslušných citačních norem)

Ocenil bych, že práce je napsána se stylovou jistotou, byť výjimkou nejsou rozličná vybočení („prvními edicemi svědčící o...“, s. 6; „mezi obě levnými edicemi“, s. 7 atd.). Práce vykazuje poměrně četné jazykové chyby a nedostatky (snad na každé straně nalezneme chybné skloňování, nevykorigované chyby, pravopisné prohřešky, zvláště frapantní jsou ve shodě podmětu s přísudkem: „měli výdělečné tituly financovat“, s. 4; „sešity měli“, s. 11; „kapitoly udrželi, s. 23 atd.), přičemž všemožná tisková přehlédnutí nestojí za výčet ani za příklady. A neodpustím si jízlivost, že práce se doslova hemží „hlavními protagonisty“ (s. 22, 29, 30, 35, 42, 44, 48). Ale aby mi bylo dobře rozuměno: nevytýkám zde chyby jako takové, ale to, že své práci autor nezajistil dostatečnou redakci (stačilo by jedno čtení navíc). S prameny pracuje autor spolehlivě a odkazuje na použitou literaturu dle vyžadované citační normy; snad jen by měl u kolektivních prací citovat přímo jednotlivé autory (Vlašín, *V obecném zájmu*).

body (0–4)

2

V. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

1. Ve shodě se svými původními záměry alespoň při této příležitosti stručně vysvětlete: Jaký tedy byl žánrový a tematický vývoj vybraných sešitových románů? A co konkrétního vám ukázala naratologická a genologická analýza?
2. Vysvětlete, co jste zamýšlel „komparací edičního zpracování“. Pokud se nemýlím, edičním zpracováním jako takovým se nikde nezabýváte...
3. V závěru práce mluvíte o tom, že první rodokapsy vznikly za „klidného“ meziválečného období. Jaké jsou tedy podle vás jeho současné možnosti z pozice nakladatelského i čtenářského?

VI. Celkové hodnocení (doporučení/nedoporučení k obhajobě)

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

VII. Návrh klasifikace (podle bodového ohodnocení)

Bakalářskou práci navrhuji klasifikovat známkou **dobře – E** (5 bodů).

datum: 23. 5. 2022

Tabulka bodového hodnocení

body	klasifikace		podmínka
15 až 16	výborně	A	žádná nulová položka
14	výborně minus	B	žádná nulová položka
12 až 13	velmi dobře	C	žádná nulová položka
11	velmi dobře minus	D	žádná nulová položka
5 až 10	dobře	E	žádná nulová položka
4 a méně	nevyhověl	F	min. 1 nulová položka